

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 9 від 23 січня 2024 р.,

уведене в дію наказом ректора

від 23.01.2024 р. № 21-р

Ректор

Богдан БУЯК

Освітня програма підвищення кваліфікації психологів, практичних психологів, педагогічних та науково-педагогічних працівників, соціальних працівників, фізичних та юридичних осіб

«Теоретичні та методичні засади медіації»

- 1. Найменування:** Теоретичні та методичні засади медіації.
- 2. Вид підвищення кваліфікації:** навчання за програмою підвищення кваліфікації.
- 3. Розробники:** *Калаур Світлана Миколаївна*, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності ТНПУ ім. В. Гнатюка
Андрійчук Іванна Петрівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології розвитку та консультування ТНПУ ім. В. Гнатюка.
- 4. Мета:** оволодіння знаннями про сучасні підходи до організації медіації.
- 5. Напрямок:** соціальна конфліктологія, психологічна конфліктологія, соціальна медіація (теоретичні та методичні аспекти формування медіаційної компетентності).
- 6. Цільова аудиторія:** психологи, практичні психологи, педагогічні та науково-педагогічні працівники закладів освіти (I-II, III-IV рівнів акредитації) різних типів і форм власності, соціальні працівники, фізичні та юридичні особи.
- 7. Обсяг (тривалість навчання):** 30 годин (1 кредит ЄКТС).
- 8. Форма навчання:** очна, заочна, змішана, дистанційна.
- 9. Зміст.** Зміст освітньої програми спрямований на: формування психолого-педагогічних уявлень про феномен «медіації»; ознайомлення із теоретико-методологічними підходами до організації медіації; розвиток здатності розуміти потребу у медіаційній компетентності для налагодження міжособистісної взаємодії як на особистісному так і на професійному рівнях;

розвиток теоретичної та методичної площини щодо налагодження процесу медіації; поглиблення теоретичних знань про особливості медіаторської діяльності; ознайомлення із змістом моделей медіації; дослідження функцій та стадій медіації; підвищення професійної компетентності щодо знань про соціально-психологічну природу та сутність конфліктів, динаміку та процес їх розвитку, стратегії та стилі поведінки учасників конфлікту; поглиблення теоретичних знань про компетентності медіатора як посередника у конфлікті; розвиток методичної площини розуміння ефективних способів вирішення конфліктів та застосування відповідних технік для успішного проведення медіації (активне слухання, перефразування, резюмування, постановка запитань); відпрацювання необхідних комунікаційних навичок.

Зміст програми охоплює теоретичну і ресурсну (методичну) складові підвищення кваліфікації фахівців.

№	Тема	Кількість годин			
		Лекція	Практ./ лаб.	Самост. робота	Усього
1	Тема 1. Загальна характеристика процесу медіації, вибір посередника. Сутність процесу медіації та її переваги. Основні принципи медіації. Вибір медіатора. Доцільність медіаторської діяльності. Моделі медіації та сфери виникнення медіації.	2	–	4	6
2	Тема 2. Функції медіатора та стадії проведення медіації. Функції медіатора. Стадії медіації. Оцінка ефективності посередницької діяльності. Діяльність медіатора по розв'язанні конфліктів в організації.	2	–	4	6
3	Тема 3. Соціально-психологічна природа та сутність конфліктів. Конфлікт та його структурні елементи. Основні типи і види конфліктів, динаміка і процес їх	2	–	4	6

	розвитку. Стратегії та стилі поведінки учасників конфлікту. Аксіоми управління конфліктами.				
4.	Тема 4. Медіація як спосіб урегулювання конфліктів. Медіація як найбільш сприятливий спосіб вирішення конфліктів. Добровільність та конфіденційність у процесі медіації. Медіація як альтернатива судовій процедурі. Особистість медіатора та його компетенції.	2	–	4	6
5	Тема 5. Техніки медіації. Запитання у роботі медіатора. Відпрацювання необхідних комунікаційних навичок (активне слухання: мовчання, мінімальна вербальна підтримка, відображення, перефразування, резюмування, робота із запитаннями). Типи запитань: шлях від непорозумінь та претензій до інтересів та рішень.	–	2	4	6
Усього:		8	2	20	30

Програма передбачає такі види роботи:

- онлайн/офлайн-лекції (платформа Zoom);
- онлайн/офлайн-практичне заняття (платформа Zoom);
- дискусії й опитування, робота з кейсами (платформа Zoom);
- виконання психодіагностичних методик, практичних завдань (платформа Zoom).

Самостійна робота включає такі види діяльності:

- опрацювання рекомендованої літератури;
- написання есе на задану тему;
- презентація матеріалів.

10. Програмні результати:

- Виявлена здатність будувати комунікації з громадянами, колегами, партнерами та підлеглими з дотриманням поваги, вимог культури та етики публічного адміністрування та службового етикету;
- Виявлена здатність визначати випадки порушення прав, здійснювати захист громадянських прав та законних інтересів клієнтів (осіб, родин, груп, організацій і громад) у відповідності до Конституції України, державного законодавства та міжнародних правових актів;
- Виявлена здатність виявляти, попереджувати та запобігати конфлікту інтересів, здійснювати посередництво у вирішенні конфліктів всередині та поміж групами й організаціями, які функціонують у громаді, використовуючи процедури медіації;
- Виявлена здатність володіти спеціалізованими концептуальними знаннями на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті практичної роботи;
- Виявлена здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію, працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства;
- Виявлена здатність демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям.

11. Перелік

компетентностей,

що

вдосконалюватимуться/набуватимуться:

загальні:

- Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях. Вміння виявляти та оцінювати актуальні проблеми індивідів, організацій, громад у різних сферах життєдіяльності суспільства, застосовувати засоби соціальної роботи з метою їх вирішення.
- Здатність до ефективної комунікації та міжособистісної взаємодії. Вміння спілкуватися з різними видами аудиторій, виразно і переконливо доносити свої ідеї, налагоджувати і підтримувати ефективну міжособистісну взаємодію з метою надання професійної допомоги засобами соціальної роботи при розв'язанні соціальних проблем.
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Усвідомлення та дотримання соціальних зобов'язань та етичних принципів діяльності соціального працівника у відносинах з клієнтами, партнерами, колегами та в управлінні соціальною організацією.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Усвідомлено ставитись до проблем та ефективно вирішувати конфлікти між співробітниками, партнерами засобами і техніками медіації.
- Здатність встановлювати, підтримувати ділові та міжособистісні комунікації у галузі психології та інших сферах життєдіяльності.

- Здатність приймати при здійсненні медіації юридично обґрунтовані фахові рішення.

фахові:

- Здатність взаємодіяти від імені клієнта, соціальної групи чи громади з метою представництва їх інтересів та захисту прав з юридичними та фізичними особами шляхом впливу на громадську думку та рішення в політичній, економічній, соціальній сфері державного управління;
- Здатність проводити правовий аналіз конкретних суспільних відносин, застосовувати норми права у професійній діяльності для розв'язання складних питань і прийняття оптимальних управлінських рішень.
- Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології та медіації.
- Здатність ефективно взаємодіяти з колегами у моно- та мультидисциплінарних командах, приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
- Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

12. Вартість: http://tnpu.edu.ua/faculty/cpo/docs/kalkuljatsija_TSPO.pdf

13. Документ про результати навчання. Видається сертифікат, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 р. № 1341 «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників» і оприлюднюється в реєстрі виданих сертифікатів.